

Potilaan osallistaminen

Yhdessä kohti entistä turvallisempaa sotea

Potilas on tärkeä saada hoidon piiriin

- Monien sairauksien diagnoosiviive on pahimmillaan yli 10 vuotta, ja omalla tavallaan antaa huonomman lähtötilanteen potilaalle.
- Jos perusterveydenhuollossa ei tunnisteta sairautta, ei sairauteen voi saada hoitoa eikä edes lähetettä erikoissairaanhoidon, missä osaamista on enemmän.
- Potilas on yleensä tässä vaiheessa kokenut jo oireidensa vähättelyä tai vääriä diagnooseja.
- Aikaisin oikein kohdattu potilas tuntee olonsa kuullummaksi, vaikka diagnoosi saattaisikin alkuun olla väärä.

Lisää aikaa potilaan kohtaamiseen

- Lisää resursseja ihan oikeasti tarvitaan, jotta potilas voidaan kohdata potilaana, omilla ehdoillaan ja voidaan yhdessä suunnitella hoitoa.
- Tärkeä myös kertoa potilaalle lääkettästä sairauden hoidon menetelmistä sekä kannustaa etsimään niitä itse.
- Ohjataan vertaistuen pariin ja ymmärretään yhteiskunnan ymmärtämättömyyttä sairastavaa kohtaan.
- Millaisia haasteita potilaalla on arjessa, kotona, töissä tai ihmissuhteissa? Miten ableismi näkyy sairastavan arjessa konkreettisesti?
- Tuetaan potilaan oikeuksia. Potilaalle ei tulisi koskaan huutaa tai suuttua, varsinkaan oikeuksiensa, kuten vaikka toisen tai kolmannen mielipiteen hakemisesta.

Lisää aikaa potilaan kohtaamiseen

- Kuullaan ja ymmärretään potilaan huoli, oli se sitten sairauden tai lääkityksen oireesta johtuvaa.
- Vaikka joku asia olisi harvinainen, on tärkeää kuulla potilaan huoli ja selventää potilaalle, miten harvinainen asia kohdataan, jos se osuu kohdalle.
- Kysytään tarkentavia kysymyksiä. Miten isosti esimerkiksi se (oire, sivuvaikutus etc) vaikuttaa potilaan elämään, arkeen ja uneen tai ihmissuhteisiin. Voidaanko kokeilla jotain toista lääkettä, tai kauanko tilannetta seurataan? Eli vaikka joidenkin lääkkeiden aloitusoireet voivat olla voimakkaita, annetaan potilaalle kuitenkin myös valtaa vaikuttaa hoitoon ja sen muutoksiin/aikatauluun.
- Kun ymmärretään potilaan arkea ja haasteita, on helpompi suunnitella potilaan näköistä hoitoa, johon potilas myös sitoutuu avoimin mielin.

Fyysisen sairauden lisäksi tarjotaan apua henkiseen jaksamiseen.

Huumori auttaa usein potilaita, ja varsinkin tutun potilaan kanssa voi jo vitsaillakin.

Erikoissairaanhoidon resurssipula

- Miten voimme parantaa erikoissairaanhoidoa ja sen resursseja?
- Moni sairaus voitaisiin hoitaa terveyskeskuksissa tai työterveydessä.
- Jonot erikoissairaanhoidoon ovat pitkiä koko hoitopolun matkalta, ja samalla potilas kuormittaa perusterveydenhuoltoa. Se kuormittaa myös potilasta. Miten tämä saataisiin jatkossa ratkaistua niin, ettei potilaan kontakti vaihdu joka lääkärikäynnillä?
- Vaatiiko joko lisää ammattitaitoa yleislääkäreille tai uusia ratkaisuja?
- Miten yhteistyö perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä toimii jatkossa?
- Tulisiko meidän miettiä uusiksi jo lääkiksen oppimääriä?

Erikoissairaanhoidon resurssipula

- Sairauksien yleistyessä tulisi siihen reagoida mahdollisimman nopeasti.
- Voisiko joidenkin sairauksien kohdalla esimerkiksi mieltä vastaanottoa kerran kuukaudessa terveyskeskuksessa ennen kuin potilas lähetetään odottamaan erikoissairaanhoidon paikkaa?
- Osataanko sairauksia hoitaa myös erikoissairaanhoidon ulkopuolella?
- Mitä se vaatisi myös lääkäreiden ja hoitajien näkökulmasta?
- Miten saataisiin kaikki tieto pysymään ja siirtymään potilaan mukana, eikä katoamaan matkalla palveluyksiköiden tai erikoisalojen välillä?

Moniammatillisuus lisää turvaa ja tukea

- Moniammatillisuuden lisäämistä kaivataan.
- Moniammatillisuus on potilaalle todella tärkeässä roolissa, ja olisikin tärkeää tulevaisuudessa nähdä enemmän tällaisia työryhmiä, jossa kerran kuukaudessa käydään läpi kaikkien potilaan hoitoon osallistuvien tahojen kesken potilaan asioita.
- Moniammatillisuus lisää myös turvallisuutta, kun kaikki ovat perillä ei pelkästään potilaan asioista, vaan myös muista suunnitteilla olevista asioista eri erikoisalojen kesken.
- Opetetaan samalla myös muuta henkilökuntaa, esimerkiksi komplikaatioiden kanssa. Miten tunnistaa ajoissa, mitä tehdä ja miten hoidetaan?

Lisää skeptistä pohdintaa ja rohkeita innovaatioita

- Voidaanko muista länsimaista saada inspiraatiota terveydenhuollon kehittämiseen?
- Uskalletaanko kyseenalaistaa hoitoa, protokollia ja myös kollegoita?

Yhteiskunnan apu

Parempaa tukea tarvitaan myös yhteiskunnan puolelta esimerkiksi fysioterapia ja akupunktio hoitojen korvattavuuden, ravinnon laadun ja harrastusten suhteen.

Sairastavalla pitää olla oikeus elämänlaatuun ja elämäncykyyn, eikä pelkästään mitattaisi kaikkea työllistymiskyvyssä.

Hyödynnetään potilasjärjestöjä tulevaisuudessa paremmin.

Kiitos!

Toivottavasti näistä potilaan
pohdinnoista on apua.

